

Załącznik
do Zarządzenia Nr 0050. 349.2020
Burmistrz Miasta Cieszyna
z dnia 10 sierpnia 2020 roku

**POLITYKA SENIORALNA GMINY CIESZYN
NA LATA 2018-2022
PLAN DZIAŁANIA NA 2021 ROK**

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. DOSTĘPNOŚĆ.....	4
2.1. ARCHITEKTURA.....	4
2.2. TRANSPORT.....	4
2.3. CYFRYZACJA.....	5
2.4. KULTURA I EDUKACJA.....	5
3. ZDROWIE I SAMODZIELNOŚĆ.....	5
3.1. ROZWIĄZANIA MEDYCZNO-OPIEKUŃCZE	6
3.2. BEZPIECZEŃSTWO	6
3.3. PRZESTRZEŃ I MIEJSCE ZAMIESZKANIA	7
4. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA.....	7
5. AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNA, KULTURALNA I SPOŁECZNA	8
5.1. AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNA	8
5.2. AKTYWNOŚĆ W OBSZARZE KULTURY.....	8
5.3. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	9
6. RELACJE MIĘDZYPOKOŁENIOWE.....	9

1. WSTĘP

Celem polityki senioralnej powinno być wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz możliwości prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych.¹

Celem działań Polityki Senioralnej jest wytyczenie odpowiednich kierunków, które wskazują miejsca budowania nowych rozwiązań jak i podnoszenie jakości już istniejących systemów pomocowych. Jakość życia seniorów w środowisku miejskim, jak i ich najbliższego otoczenia, w którym mieszkają, ma szczególny wpływ na integrację międzypokoleniową oraz na jakość życia w obszarach bezpieczeństwa zdrowotnego, psychicznego i fizycznego we wszystkich wymiarach życia społecznego osoby starszej.

Środowisko osób starszych jest niejednorodne, dzieli się na osoby starsze aktywne, oraz osoby starsze zależne. Na pierwszą grupę składają się osoby aktywne, posiadające interesujące hobby, wykazujące chęć współpracy, przejmowania inicjatywy i uczestniczące w życiu społecznym. Druga grupa to osoby starsze zależne, w znaczącym stopniu wycofane z aktywnego życia społecznego z powodu występujących ograniczeń sprawności i problemów zdrowotnych i wymagająca koniecznego wsparcia w życiu codziennym. Zawarte kierunki działań polityki senioralnej skierowane są zarówno do osób starszych aktywnych i osób starszych zależnych.

Działania związane z realizacją Polityki Senioralnej prowadzone są między innymi przez: Urząd Miejski, jednostki budżetowe, instytucje kultury, spółki miejskie, placówki oświatowe. Ponadto w 2018 roku w strukturach Urzędu Miejskiego w Cieszynie utworzone zostało stanowisko do spraw osób starszych i niepełnosprawnych.

W 2015 roku powołana została Cieszyńska Rada Seniorów, której zakresem działania jest między innymi współpraca z władzami miasta przy opiniowaniu i rozstrzygnięciu o istotnych problemach, potrzebach i oczekiwaniach osób starszych oraz integracja i wspieranie środowiska osób starszych.

Gmina Cieszyn współpracuje z licznymi organizacjami pozarządowymi w ramach dotacji na zadania wspierające i integrujące środowiska senioralne lub działające na rzecz seniorów.

Zgodnie z przyjętą Polityką Senioralną w oparciu o poszczególne cele szczegółowe Burmistrz Miasta Cieszyna sporządzał będzie do 31 sierpnia każdego roku Plan działania na kolejny rok kalendarzowy.

2. DOSTĘPNOŚĆ

2.1 ARCHITEKTURA

Nazwa działania:

Kontynuowanie prac wdrożeniowych przewidzianych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Cieszyna, skierowanych do osób starszych. Poprawa dostępności przestrzeni publicznej.

Skrócony opis działania:

- Uwzględnianie w każdym projekcie inwestycyjnym i remontowym zasad dostępności i przekazywanie ich do uzyskania każdorazowo opinii Komisji do spraw opiniowania projektów realizowanych przez Gminę Cieszyn zadań inwestycyjnych i remontowych, pod kątem ich dostosowania do potrzeb osób starszych i ze szczególnymi potrzebami oraz wprowadzania dobrych praktyk uniwersalnego projektowania.
- Rozpoczęcie inwentaryzacji obiektów użyteczności publicznej należących do Gminy Cieszyn takich jak: Urząd Miejski, jednostki budżetowe, instytucje kultury, spółki miejskie w celu stworzenia systemu ewidencji przestrzennej miejsc dostępnych i przyjaznych seniorom oraz osobom ze szczególnymi potrzebami.
- Powiększanie zasobu ławek w Gminie Cieszyn.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Urząd Miejski, jednostki budżetowe, instytucje kultury, spółki miejskie.

2.2 TRANSPORT

Nazwa działania:

Dostosowanie usług transportu publicznego do potrzeb osób starszych.

Skrócony opis działania:

- Dalsze kontynuowanie prac mające na celu sukcesywną wymianę taboru autobusowego dostosowanego do potrzeb osób starszych i ze szczególnymi potrzebami.
- Dostosowanie przestrzeni przystankowej do potrzeb osób starszych i ze szczególnymi potrzebami.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Miejski Zarząd Dróg

2.3 CYFRYZACJA

Nazwa działania:

Upowszechnienie cyfryzacji.

Skrócony opis działania:

- Sukcesywne podnoszenie, jakości działania serwisów internetowych Urzędu Miejskiego, jednostek budżetowych, instytucji kultury i spółek miejskich oraz przystosowywanie ich do potrzeb osób starszych i ze szczególnymi potrzebami.

Źródła finansowania

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Urząd Miejski, jednostki budżetowe, instytucje kultury, spółki miejskie

2.4 KULTURA I EDUKACJA

Nazwa działania:

Zwiększenie dostępu dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami do dóbr kultury i edukacji.

Skrócony opis działania:

- Prowadzenie działań, które będą umożliwiały szersze korzystanie z przestrzeni publicznej w obszarze kultury i edukacji.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Instytucje kultury

3. ZDROWIE I SAMODZIELNOŚĆ

3.1 ROZWIĄZANIA MEDYCZNO-OPIEKUŃCZE

Nazwa działania:

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, które są dedykowane seniorom zależnym wymagającym wsparcia oraz wpisują się do realizacji Polityki Senioralnej.

Skrócony opis działania:

- Przystąpienie do Programu Opieka 75+ edycja 2021.
Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej.
- Przystąpienie do programu Asystent Osoby Niepełnosprawnej edycja 2021.
Celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia

dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te będą miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m. in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. Program ma na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych.

- Przystąpienie do Programu Opieka Wytchnieniowa edycja 2021. Program skierowany do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi.
- Podjęcie działań w celu pozyskania środków na utworzenie palcówki „Klubu Senior +”. Celem programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym osób starszych. Seniorzy będą mieli możliwość skorzystania z zajęć kulturalnych, edukacyjnych czy sportowych, a także otrzymania ciepłych posiłków i pomocy w wykonywaniu codziennych czynności.
- Kontynuacja programu szczepień ochronnych przeciwko grypie sezonowej dla osób powyżej 65 roku życia. Program profilaktyki grypy sezonowej w formie szczepień dla populacji osób 65+ jest pozytywnie rekomendowany przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn, dofinansowanie w ramach programów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Dom Spokojnej Starości, organizacje pozarządowe, Podmioty Ekonomii Społecznej.

3.2 BEZPIECZEŃSTWO

Nazwa działania:

Kampania informacyjno – edukacyjna dotycząca bezpieczeństwa.

Skrócony opis działania:

- Opracowanie i wydanie informatora dla seniorów miasta Cieszyna, który będzie zawierał kompleksowe informacje dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia, pomocy społecznej i kultury (Cieszyńska Rada Seniorów w porozumieniu z Cieszyńskim Uniwersytetem III Wieku zamierza wystąpić o dofinansowanie wydawnictwa, w trybie małego grantu, ze środków Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego).
- Promowanie kampanii informacyjno - edukacyjnych skierowanych do osób starszych w zakresie właściwych zachowań w środowisku miejskim.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Cieszyńska Rada Seniorów, Uniwersytet III Wieku, Straż Miejska , Komenda Powiatowej Policji, organizacje pozarządowe, Podmioty Ekonomii Społecznej.

3.3 PRZESTRZEŃ I MIEJSCE ZAMIESZKANIA**Nazwa działania:**

Tworzenie przestrzeni przyjaznej osobom starszym i ze szczególnymi potrzebami.

Skrócony opis działania:

- Bieżące dostosowywanie komunalnych lokali mieszkalnych do potrzeb osób starszych i ze szczególnymi potrzebami.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o., Miejski Zarząd Dróg, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

4. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA**Nazwa działania:**

Wolontariat senioralny.

Skrócony opis działania:

Kontynuacja programu wolontariatu pod nazwą „Niosę Uśmiech”, który skierowany jest między innymi do seniorów. Program polega na organizacji wolontariatu osób starszych mającej na celu wykorzystanie potencjału osób starszych w ramach działalności społecznej. Realizacja działania prowadzona jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z udziałem Cieszyńskiej Rady Seniorów.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Cieszyńska Rada Seniorów, organizacje pozarządowe, Podmioty Ekonomii Społecznej.

5. AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNA, KULTURALNA I SPOŁECZNA**5.1 AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNA****Nazwa działania:**

Działania skierowane na udostępnianiu ofert edukacyjnych proponowanych przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe Podmioty Ekonomii Społecznej dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami. Promowanie i wspieranie rozwoju podmiotów działających w obszarze

edukacji osób starszych i ze szczególnymi potrzebami.

Skrócony opis działania:

- Kontynuacja działań Biblioteki Miejskiej w zakresie podnoszenia umiejętności seniorów w obsłudze komputera, programów komputerowych, obsłudze telefonu, nauka korzystania z internetu itp.
- Wsparcie dla organizacji pozarządowych i Podmiotów Ekonomii Społecznej działających w obszarze edukacji seniorów przez ich udział w ogłaszanych otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych Gminy Cieszyn.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Instytucje kultury, organizacje pozarządowe, Podmioty Ekonomii Społecznej.

5.2 AKTYWNOŚĆ W OBSZARZE KULTURY

Nazwa działania:

Promowanie, udostępnianie, wspieranie wydarzeń społeczno – kulturalnych organizowanych przy udziale Urzędu Miasta, instytucji kultury, jednostek budżetowych, organizacji pozarządowych i Podmiotów Ekonomii Społecznej skierowanych do osób starszych i ze szczególnymi potrzebami.

Skrócony opis działania:

- Organizacja dni seniora w Cieszynie pod nazwą „Nadolziańskie Senioralia” w ramach Święta Trzech Braci. Dzień przeznaczony na realizację wydarzenia plenerowego o charakterze edukacyjnym i rozrywkowym.
- Przekazywanie informacji o zbliżających się wydarzeniach społeczno – kulturalnych na łamach „Wiadomości Ratuszowych” i stronach internetowych www.um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl.
- Wspieranie organizacji imprez społeczno - kulturalnych dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Urząd Miasta, instytucje kultury, jednostki budżetowe, organizacje pozarządowe, Podmioty Ekonomii Społecznej.

5.3 AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Nazwa działania:

Kontynuacja prac nad utworzeniem Centrum Inicjatyw Senioralnych.

Skrócony opis działania:

- Podjęcie kolejnych działań w zamyśle do powołania Centrum Inicjatyw Senioralnych wraz z planowanym powołaniem Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Podmiotów Ekonomii Społecznej. W przyszłości takie miejsce mogłoby się wzajemnie uzupełniać i prowadzić różnego rodzaju inicjatywy takie jak: przekazywania informacji skierowanych do seniorów oraz koordynowania nowych form pomocy dedykowanym osobom starszym i ze szczególnymi potrzebami oraz być kolejnym miejscem do kontaktu z Cieszyńską Radą Seniorów.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Urząd Miejski, Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”, Cieszyńska Rada Seniorów.

6. RELACJE MIĘDZYPOKOLENIOWE

Nazwa działania:

Rozpowszechnianie wiedzy na temat starzenia się. Propagowanie idei budowania relacji międzypokoleniowych opartych na wiedzy i doświadczeniu.

Skrócony opis działania:

- Podejmowanie inicjatyw międzypokoleniowych, które uczą i podnoszą rangę starszego pokolenia.
- Promowania wspólnych inicjatyw organizowanych przez placówki oświatowe i instytucje kultury, organizacje pozarządowe, Podmioty Ekonomii Społecznej.
- Promowanie „Ogólnopolskiej Karty Seniora” na stronach internetowych www.cieszyn.um, www.mops.cieszyn.pl w „Wiadomościach Ratuszowych”.

Źródła finansowania:

Gmina Cieszyn i dofinansowanie w ramach pozyskanych funduszy zewnętrznych.

Termin realizacji:

Rok 2021

Realizator działania:

Urząd Miejski w Cieszynie, instytucje kultury, jednostki budżetowe, organizacje pozarządowe, Podmioty Ekonomii Społecznej.

Z up. Burmistrza Miasta Cieszyna

Krzysztof Kuszura
I Zastępca Burmistrza Miasta
(1)